

Tako je rekел pastirček. Planšarico Uršo pa je minila jezica. Rada je imela mladega, porednega pastirčka. In Bog ne daj, da bi bil lačen zaradi nje! Dala je pastirčku skledico mleka in kos rženega kruha. »Tu imaš, da ne boš javkal,« je rekla z jeznim glasom; a njen nagubani obraz se je smehtjal prijazno.

Gozdar in hlapec Joz sta se pa še pogovarjala o tem in onem. Naposled je pričel pripovedovati gozdar o svojem lovcu Francetu, ki ga je bil ustrelil lansko jesen divji lovec pod Razorom. »Vrl in priden fant je bil,« je dejal. »A že sem na sledu njegovemu morilcu. Zasačim ga, resnično ga zasačim. Gorje mu potem... Davi sem bil pri Francetovi materi. Revica, ne vem, če bo dočakala današnje noči. Smrt stoji že ob njeni postelji. Prehudó je trpela reva.«

Gozdar je pokimal mračno z glavo. Potem je pa vstal in je oprtal puško. Tudi hlapec Joz se je dvignil. Vzel je bisago, v kateri je bil shranjen sir, in je voščil Urši lahko noč. Šel je z gozdarjem iz koče. A tudi Orenček je zgrabil svoj nahrbtnik in si ga je oprtal. »Teta Urša,« je dejal, »tudi jaz grem. Lahko se zanesete name. Lepo bom molil jutri pri maši za vas deset očenašev. Kar brez skrbi bodite, teta Urša.«

Stara planšarica je pobožala dečka po polnih licih. »Priden si, Orenček,« je dejala mehko, »priden si, Orenček...«

»Lahko noč, teta Urša,« je odgovoril pastirček. Potem je pa zbežal iz koče. Hitel je preko planine, da dohititi gozdarja Lohneža in hlapca Jozu, ki sta spela nedaleč pred njim. Res, sredi planine ju je že dohitel, in potem so šli skupaj po ozki gorski stezi.

(Dalje.)

Pšenično zrno.

Oče je vpregel konje v drevo, napravil z bičem križ čez njivo, pognal, in konji so potegnili, in lemež je zarezal brazdo, ki je vedno bolj rastla.

Koncem njive je pa mož obrnil, in brazda se je vrnila nazaj. In tako je šlo od enega konca njive do drugega in zopet nazaj, dokler ni bila vsa njiva razorana.

Nato je pa stresel oče pšenico iz vreče v sejalnico in šel po brazdah. In iz roke so mu padala pšenična zrna v sveže brazde.

Koncem njive se je pa igrал otrok s travno bilko in mislil lepe misli, zakaj ves obraz se mu je smehtjal. Pa zagledal je na sveži zemljii pšenično zrno, stegnil je ročico in ga pobral.

Zrno pa je zadrhtelo na roki otrokovi in ga zaprosilo: »Oj otrok nedolžni, nikar me ne jemlji z njive, da ne bom ostalo brez koristi brez plodu.«

»Kaj boš pa delalo v zemljii, zrno pšenično? Povej mi!« je vprašal otrok.

»Kaj bom delalo? Razklalo se bom, iz mene bo pa pognala nova živa kal, ki bo rodila nova zrna, jaz samo pa bom moralo umreti. Strohnelo bom v zemlji, da vstane življenje iz mene!«

»Ne vem, kaj praviš,« je rekel otrok.

»Zdaj ne veš še,« odgovori zrno. »A pozneje, ko prideš v življenje, boš umel besede, ki sem ti jih reklo, in se boš domislil na nje. — Le s trpljenjem prideš do velikih dejanj in do prave sreče. Vidiš, jaz bom umrlo, da bom rodilo nova zrna. Iz teh zrn bo mlínar semlel moko, cerkovnik bo iz nje spekel hostijo, duhovnik jo bo posvetil, in iz mene bo postalo telo jesusovo na oltarju. Ali ne bom brezmejno poplačano za svojo smrt? Zato me deni nazaj, oj otrok nedolžni!«

Otrok ni razumil vsega, le zaslutil je, kako lepo je trpljenje; začutil je, kako veliko resnico mu je povedalo zrno in z nekim spoštovanjem je dejal zrno nazaj v svežo prst.

Bogumil Gorenjko.

V tujini.

Sličica iz počitniškega dnevnika.

Pometal sem po dvorišču, ko me je poklicala mama: »Neki mož je prišel, nemško govoriti; menda bi rad prenočeval — pojdi, pojdi, pa se zmeni z njim.«

»Dober večer!« sem pozdravil tujca v njegovem jeziku. In zdele se mu je, da se je razveselil tega glasu.

Za prenočišče je prosil in mi molil delavsko knjižico.

»V senu vam pripravimo, če bi hoteli; drugje nimamo prostora.«

Bil je zadovoljen.

Ko sva sedela pred podom, mu je prinesla mama skodelico mleka, ker je šla večerjo šele kuhat in ker je bil mož lačen.

Bil je ta mož rudar in je kopal v Kočevju premog. Doma je bil od ogrske meje na Gorenjem Štajerskem. Tam je bil pustil pred leti ženo z otrokom. Potem mu je pa otrok umrl in žena tudi. »Takrat sem bil še zdrav in sem se mislil vrniti; pa se nisem, ker sem še smel tam ostati. Danes sem pa bolan: neznosno me trga po križih nočindan in noge mi nič ne veljajo — tak pa moram domov. Vračam se. Čez tri meseca bom morda doma, če prej ne zamrem kje od vsega hudega. Na grobu svojih bom. Čakal bom tam zase groba.

Pomolčal je mož.

Pred večerjo je prišel v hišo. Materi sem bil povedal, kako in kaj je z njim.

Mančka je tekala po hiši in je pela. Dete je bilo majhno in lepo.

Ko se je mož vsel, jo je povabil z obema razpetima rokama k sebi. V žepu je našel majhen srebrn ključek, privesek od ure, in ga ji